Yargıtay 6. HD E.2022/2504 K.2023/1902 (18.05.2023)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

6. Hukuk Dairesi 2022/2504 E. , 2023/1902 K.

"İçtihat Metni"

...

MAHKEMESİ : Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 23. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2022/552 E., 2022/621 K.

DAVACILAR : 1- ... 2- ... vekilleri Avukat ...

...

...

HÜKÜM/KARAR : Ret

İLK DERECE MAHKEMESİ : Ankara 3. Asliye Ticaret Mahkemesi

SAYISI : 2020/534 E., 2021/521 K.

Taraflar arasındaki iflasın kapatılması davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın reddine karar verilmiştir.

Kararın davacılar vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun istinaf dilekçesenin reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacılar vekili tarafından duruşma istemli temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyize konu edilen kararın niteliğinin duruşma istenebilecek davalardan olmadığı anlaşılmıştır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 369 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davacılar vekilinin duruşma isteğinin reddine, temyiz dilekçesinin kabulü ile incelemenin dosya üzerinde yapılmasına karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkillerinin dava dışı ... Menkul Kıymetler A.Ş.'nin SPK denetimi neticesinde tedrici tasfiyesine karar verildiğini ve yönetim kurulu üyeleri olan davacıların da bu nedenle şahsi iflaslarına karar verildiğini ancak tüm aracı kurumun borçlarının tamamının ödenmesi nedeni ile kendilerinin de şahsi iflasını gerektirecek halin ortadan kalktığını ileri sürerek iflasın kapatılmasını talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; müvekkillerinin dava dışı ... Menkul Kıymetler A.Ş.'nin SPK denetimi neticesinde tedrici tasfiyesine karar verildiğini ve yönetim kurulu üyeleri olan davacıların da bu nedenle şahsi iflaslarına karar verildiğini ancak tüm aracı kurumun borçlarının tamamının ödenmesi nedeni ile kendilerinin de şahsi iflasını gerektirecek halin ortadan kalktığını ileri sürerek iflasın kapatılmasını talep ve dava etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile aracı kurumun tüm borçlarının ödenmiş olmasının davacıların şahsi iflaslarının kaldırılması için yeterli olmadığı,

davacıların borçlarının ödendiğine yönelik iddia bilgi ve belge olmadığı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacılar vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davacılar vekili dava dilekçesinde ileri sürdüğü hususları tekrar ederek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasını istemiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile mahkemenin gerekçeli kararı istemciler vekiline 17.02.2022 tarihinde tebliğ edildiği, istinaf başvuru dilekçesinin ise 02.03.2022 tarihinde verildiği, yasal on günlük sürenin son günü 27.02.2022 pazar gününe denk geldiğinden, 28.02.2022 pazartesi günü gece saat 00.00'a kadar dolduğu, dolayısıyla istinaf başvuru dilekçesi on günlük istinaf süresi geçtikten sonra verildiği, kararda istinaf süresinin 2 hafta olarak gösterilmesi sonuca etkili olmadığı, süresinden sonra yapılan istinaf istemleri hakkında, HMK'nın 346/(1) maddesi mahkemece bir karar verileceği gibi, aynı Kanun'un 352/(1)-c maddesi hükmü uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince de karar verilebileceğinden istemciler vekilinin vekilinin süresinden sonra sunduğu istinaf dilekçesinin reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacılar vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacılar vekili temyiz dilekçesinde; SPK mevzuatının mı yoksa İİK’nın mı dava konusu uyuşmazlıkta uygulanacağının belli olmadığını bu nedenle İİK’nın 182. maddesi gereğince istinaf talebinin süresinde olmadığı gerekçesinin hatalı olduğunu, kanun yolunu taraflara doğur gösterme görevinin mahkemelerde olduğunu, Anayasa Mahkemesi’nin bu konuda benzer kararları olduğunu ileri sürerek iflas tasfiye işlemlerinin tedbiren durdurulmasına ve bölge adliye mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, iflasın kaldırılması istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 inci maddeleri.

3. Değerlendirme

1.Anayasa Mahkemesinin 26.02.2015 tarih ve 2013/3954 Başvuru sayılı kararında; ''Mahkemeye erişim hakkı adil yargılanma hakkının en temel unsurlarından biridir. Mahkemeye ulaşmayı aşırı derecede zorlaştıran ya da imkânsız hale getiren uygulamalar mahkemeye erişim hakkını ihlâl edebilir. Bununla birlikte dava açma ya da kanun yollarına başvuru için belli sürelerin öngörülmesi, bu süreler dava açmayı imkânsız kılacak ölçüde

kısa olmadıkça hukuki belirlilik ilkesinin bir gereğidir ve mahkemeye erişim hakkına aykırılık oluşturmaz. Ne var ki öngörülen süre koşullarının açıkça hukuka aykırı olarak yanlış uygulanması ya da yanlış hesaplanması nedeniyle kişiler dava açma ya da kanun yollarına başvuru hakkını kullanamamışsa mahkemeye erişim hakkının ihlâl edildiğinin kabulü gerekir (B. No: 2013/1718, 2/10/2013, § 27).

Anayasa Mahkemesi, mahkemelerce kanun yolu sürelerinin yanlış yazılması nedeniyle tarafların yanıltılması halinde hak ihlalinin oluştuğuna karar vermekle birlikte tazminata ilişkin talepleri "Yargıtay tarafından hak ihlalinin bu aşamada giderilmesi mümkün bulunduğu" gerekçesiyle reddedilmektedir. Bu gerekçe mahkemeler tarafından kanun yolu bakımından yanıltılan tarafın belirlenen süre içinde Kanun yoluna başvurulduğu takdirde Yargıtay tarafından inceleme yapılmasının mümkün olduğuna işaret etmektedir. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu tarafından verilen 2021/5 Esas, 2023/2 Karar sayılı ve 28.04.2023 tarihli karar da aynı yöndedir.

Somut olayda, Bölge Adliye Mahkemesince iflasın kapatılması davası hakkında verilen hükmün istinaf yoluna başvuran davacılar vekiline 17.02.2022 tarihinde tebliğ edildiği, davacılar vekilince yasal on günlük sürenin dolmasından sonra 02.03.2022 tarihinde kayda alınan istinaf dilekçesi sunulduğu görülmüştür. Mahkemece gerekçeli kararda istinaf süresinin 2 hafta olarak belirlendiği, bu sürenin genel hükümler çerçevesinde belirlenen ve Kanunda yazılı olan bir süre olup, tarafın yanılmasına sebep olabilecek mahiyette bulunması sebebiyle mahkemenin, tarafı kanun yolu süresi bakımından yanıltmış olması karşısında davacı vekilinin istinaf isteminin süresinde olduğunun kabulünde zorunluluk vardır. Bu nedenlerle davacı vekilinin temyiz isteminin kabulüyle Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 23. Hukuk Dairesinin, istinaf isteminin süre yönünden reddine ilişkin kararı yerinde görülmemiş kararın bozulması gerekmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

18.05.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

..